

Thema avond over veiligheid op maandag 10 april 2017 in de Onze Lieve Vrouwe kerk, Keizersgracht 218b

Aanwezig: 31 stadsdorp leden, 8 afmeldingen en 6 gasten.

De bijeenkomst wordt geopend om 19.40 uur door Marita H. Zij heet een ieder welkom, speciaal onze gasten. Dat zijn onze onvolprezen buurtregisseur, de heer Tom Sikkens, zijn directe collega, de heer Michel van der Geest, buurtregisseur Jordaan midden en vier medewerkers/acteurs.

Onze buurtregisseur leidt het onderwerp veiligheid in enkele bewoordingen in en geeft de leiding van de avond over aan de Michel van der Geest die er op wijst dat de veiligheid in Nederland, in vergelijking met elders relatief goed is, ook voor senioren. Degenen die zich niet- of minder veilig voelen vragen zich af wat zij zelf kunnen doen en in hoeverre de veiligheid kan worden verbeterd door samenwerking met instanties en/of buurtgenoten.

Veiligheid kent meerdere aspecten. Denk aan de veiligheid in huis; valincidenten door op een stoel te staan in plaats van op een goede trap, door te struikelen over kledjes of snoeren, door van een te gladde traprede weg te glijden, door niet goed zittend schoeisel of door te lopen op te ruim zittende sloffen. Deze aspecten van veiligheid zullen niet ter sprake komen op deze thema avond. Aan de orde komen (1) de onveiligheid doordat onbekenden aan de deur komen met babbeltrucs en (2) onveiligheid veroorzaakt door onoplettend pinnen op straat of in winkels. Deze veiligheidsaspecten zullen worden uitgebeeld in de vorm van sketches. Aan alle deelnemers werd een brochure uitgereikt met tips en informatie over het onderwerp Senioren & Veiligheid (seniorenveiligheid@amsterdam.politie.nl).

Babbeltrucs:

Ad 1 Sketch één a (hoe het fout gaat):

Voor wie doet u de deur open? Er wordt aangebeld, u opent de voordeur en daar staat iemand die uw naam noemt en die er voor u uitziet als een postbezorger met een pakketje dat onvoldoende is gefrankeerd. De man/vrouw zegt geen contant geld aan te mogen nemen. Het tekort kan met een pinpas worden betaald. Aan dit verzoek wordt voldaan waarbij de pinpas wordt verwisseld voor een andere pas van dezelfde bank. Het slachtoffer ziet dit niet. Het gebruikte pinapparaat noteert de pincode. De boef is vriendelijk, zegt gedag en verdwijnt met de pinpas en de pincode.

Let op het volgende als u een pakket wordt aangeboden dat u niet verwacht omdat u niet iets heeft besteld: vraag de aanbieder van het pakket om een legitimatie, check of de foto klopt en noteer (of onthoud) de naam van deze bezorger en de ook naam van de instantie waarvoor deze bezorger werkt. Kijk wie de afzender is. Neem het pakket niet aan als er geen afzender op staat. Betaal niet aan de deur, tenzij u de postbezorger kent. Maar wees anders wantrouwend als het aankomt op betaling met uw pinpas aan de deur. Laat, als u het niet vertrouwt, het pakket naar het postagentschap bij u in de buurt brengen en ga het daar ophalen als ervoor moet worden betaald.

Wees er op voorbereid dat criminelen die u proberen op te lichten gladde praatjes hebben en aanhouden.

Sketch één b (goed gehandeld):

De postbesteller belt bij u aan. U opent de deur die is beveiligd met een kierstandhouder. De besteller noemt uw naam (dat wekt vertrouwen) en zegt een pakketje voor u te hebben. U hebt echter niets besteld. Daarop reageert de besteller met de smoes dat het pakketje, waarop geen afzender staat, wellicht een cadeau is van uw dochter, uw kleinkind etc. Dat zou natuurlijk kunnen

maar het is vreemd dat er geen afzender op staat en het wordt nog gekker als u ook per pin zou moeten betalen omdat er onvoldoende is gefrankeerd. Houd er rekening mee dat de bezorger op een vriendelijke manier blijft aandringen en beschikt over allerlei argumenten om u te verleiden de deur te openen en te pinnen. Bedank de besteller en zeg hem/haar het pakket naar het postagentschap te brengen waar u het zal laten ophalen.

Sketch twee a (hoe het fout gaat):

Er wordt aangebeld, u doet open, er staat een vrouw die zich voorstelt als Kitty Berk van de thuiszorg. Dat wekt nog geen wantrouwen want thuiszorg is ter sprake geweest. U vraagt zich echter af waarom zij nu komt, zonder afspraak. De smoes van mevrouw Berk is dat zij in de buurt was bij iemand en dat zij daar veel sneller klaar was dan gedacht. Omdat u al op haar lijst stond voor een afspraak komt zij nu zij toch in de buurt is en tijd heeft ongevraagd en onaangekondigd langs. De kans dat u in deze smoes trapt is niet denkbeeldig. U laat mevrouw Berk binnen. Zij begint over koetjes en kalfjes, is erg vriendelijk, prijst u voor uw woning en inrichting (wat gezellig) en komt ter zake door u enige persoonsgegevens te vragen. Mag ik uw legitimatiebewijs even zien, dan kan ik de persoonsgegevens die ik nodig heb noteren. Dat gebeurt. Intussen wordt u uitgevraagd over het soort thuiszorg dat u wenst, hoe vaak per week, op bepaalde dagen, moeten steunkousen worden aangetrokken, heeft u al hulp bij het nemen van een douche enz. enz. Dit alles lijkt u logisch. Dan komt het gesprek op een lekker kopje koffie waarin mevrouw Berk wel zin heeft. Nietsvermoedend gaat u naar de keuken om koffie te malen of te halen en in die tijd wordt uw tas leeggehaald waaronder uw portemonnee met bankpasje. Na de koffie vertrekt mevrouw Berk met nog enkele goede adviezen over het sluiten van de deur, er gebeuren immers rare dingen.

Na enige tijd gaat de telefoon. De bank. Er is € 950,- afgeschreven, klopt dat wel? Nee, dat klopt niet. U pakt uw tas met het bankpasje en ziet dat de tas leeg is. De beller zegt dat dat op zich geen probleem is, uw pasje zal worden geblokkeerd. Daarvoor is wel de pincode nodig, krijgt u te horen. Daar trapt u in, u noemt zegt wat uw pincode is. Toegezegd wordt dat de pas nu is geblokkeerd en dat er binnen vijf dagen een nieuwe pas zal zijn met behoudt van de pincode.

In werkelijk was er nog geen € 950,- afgeschreven toen u werd gebeld namens "uw bank". Dat afschrijven vond plaats zodra u in goed vertrouwen uw pincode gaf.

De moraal van dit verhaal is dat u nooit iemand moet binnenlaten die onaangekondigd aanbelt met een smoes die op zichzelf goed en acceptabel klinkt. Gebruik altijd de kierstandhouder en laat geen onbekenden binnen. Zeg degene die aan de deur komt met een smoes dat er een schriftelijke afspraak moet worden gemaakt door de instantie met wie u in zee bent gegaan. Laat u niet ompraten. Houd er rekening mee dat er lang op u ingepreparaat kan worden maar geef niet toe. Geef nooit de pincode van uw bankpas aan iemand, ook niet aan iemand die zegt van de bank te zijn. Op het legitimatiebewijs, waar mevrouw Berk naar vroeg staat ook uw burger service nummer (BSN). Als uw BSN in verkeerde handen komt kan dat voor ongelofelijk veel narigheid zorgen. Met uw BSN kunnen zaken worden gekocht waarvan u vervolgens de rekening krijgt, u kunt bekeuringen krijgen van verkeersovertredingen omdat een kenteken op uw naam is gezet, enz. enz. Bedenk dat uw BSN staat op uw paspoort, op uw ID-kaart, op uw rijbewijs maar ook op het pasje van uw ziektekostenverzekeraar. Als u een kopie afgeeft van zo'n identiteitsbewijs dient altijd het BSN te worden zwartgemaakt. Er is een applicatie van de overheid beschikbaar waarmee u uw identiteitsbewijs kunt kopiëren met uitzondering van het BSN. Laat deze app op uw mobiele telefoon zetten.

Sketch twee b (goed gehandeld):

Er wordt aangebeld, u doet open, er staat een vrouw die zich voorstelt als Kitty Berk van de thuiszorg. Dat wekt nog geen wantrouwen want thuiszorg is ter sprake geweest. U vraagt zich echter af waarom zij nu komt, zonder afspraak. De smoes van mevrouw Berk is dat zij in de buurt was bij iemand en dat zij daar veel sneller klaar was dan gedacht. Omdat u al op haar lijst stond voor een afspraak komt zij nu zij toch in de buurt is en tijd heeft ongevraagd en onaangekondigd langs. U vraagt naar het identiteitsbewijs van mevrouw Berk. Zij heeft wel een kaartje, zegt ze. Dat vindt u onvoldoende. U wijst er op dat er zou worden gebeld om een afspraak te maken. Mevrouw Berk herhaalt haar smoes over vrijgekomen tijd en in de buurt zijn. Omdat u geen officiële afspraak hebt gemaakt met de instantie namens wie mevrouw Berk beweert te komen vraagt u haar naar de naam en het telefoonnummer van haar bedrijf. U vraagt haar even buiten te blijven wachten. De kierstandhouder voorkomt dat zij binnenstapt. Mevrouw Berk wordt ongeduldig, wat is dat nou, zij heeft juist even de tijd, is in de buurt en kan de zaak nu snel regelen. Laat u niet ompraten. Vraag nogmaals naam en telefoonnummer van haar thuiszorginstantie. U kunt, als u het niet vertrouwt ook altijd de politie bellen via nummer 112. Probeer te onthouden hoe degene die ongevraagd aan de deur staat er uit ziet en geef dat door aan de politie. Bedenk dat officiële instanties hun medewerkers altijd voorzien van een deugdelijk identiteitsbewijs en dat er altijd vooraf afspraken worden gemaakt als iemand op bezoek komt.

Sketch drie a:

Mevrouw de Bruin heeft boodschappen gedaan en zij heeft met haar pinpas betaald. Als zij net weer thuis is wordt er gebeld door een man in werkkledij met een gereedschapskist. In de straat wordt gewerkt aan de waterleiding, dat hebt u ook gezien. Op zich hoeft het niet vreemd te zijn dat een medewerker van de waterleiding bij u aanbelt. De vraag is of de waterdruk even gecontroleerd kan worden. U gaat de man voor naar de watermeter, hij volgt u en laat de voordeur aanstaan. Als u bij de watermeter bent neemt de man alle tijd voor zijn controle handelingen en intussen is een tweede persoon bij u binnengekomen. Uw tas wordt leeggehaald, uw bankpas is daarbij. De man vraagt u om nog even bij de watermeter te blijven. Hij vertrekt. U gaat na enkele minuten naar de voordeur die nog aanstaat. U sluit deze, als de man terugkomt belt hij maar aan, denkt u. De man komt niet terug. Zij weet niet dat haar pincode is afgekeken toen zij haar boodschappen per pin betaalde en pas als zij in haar tas kijkt merkt zij dat deze is leeggehaald. Intussen is al een flink bedrag van haar rekening opgenomen door de boeven.

Sketch drie b:

Mevrouw de Bruin heeft boodschappen gedaan en zij heeft met haar pinpas betaald. Als zij net weer thuis is wordt er gebeld door een man in werkkledij met een gereedschapskist. In de straat wordt gewerkt aan de waterleiding, dat hebt u ook gezien. Op zich hoeft het niet vreemd te zijn dat een medewerker van de waterleiding bij u aanbelt. De vraag is of de waterdruk even gecontroleerd kan worden. U wantrouwt de zaak niet maar u handelt goed. Alvorens de deur te kunnen openen maakt u de kierstandhouder los. U laat de man binnen en u sluit de voordeur. U zegt tegen de man dat hij voor moet gaan. U wijst de weg naar de watermeter. De man doet alsof hij daar iets controleert. Als hij klaar is blijft u niet achter bij de meter. U laat de man voorop gaan naar de voordeur, u laat hem uit en sluit de deur. U had, alvorens de kierstandhouder los te maken nog kunnen vragen naar het legitimatiebewijs van de man. Als u dat doet, of als het bewijs u min of meer achteloos wordt voorgehouden moet u het eigenlijk goed bekijken, let op de foto en op de naam van de houder en op

de naam van het bedrijf. Wees niet bang dat u onwaardig wordt gevonden. Mensen die te goeder trouw bij u komen zullen alle begrip hebben voor uw zorgen omtrent veiligheid.

Sketch vier a:

Uit gaat bij de pinautomaat cash geld opnemen. Daarbij wordt u door iemand achter u aangesproken. Hij zegt dat u iets liet vallen en raapt een pinpas op. Dat is een pas van uw bank. Inmiddels is uw eigen pinpas uit de automaat gehaald en u probeert met de verkeerde pas te pinnen. Daarbij bekijkt de man uw code. Het lukt u niet te pinnen, u hebt immers een verkeerde pas. Intussen nemen de boeven met uw pinpas en pincode geld op van uw rekening.

Laat u tijdens het pinnen nooit afleiden.

Zorg er voor dat uw dag-limiet niet te hoog is. U weet hoeveel geld u ongeveer uitgeeft per dag. Er kan een limiet worden ingesteld voor de dagelijkse boodschappen maar er kan ook een limiet worden ingesteld voor het dagelijks maximaal op te nemen bedrag aan cash geld. Om 24 uur gaat een dag over in de volgende. Boeven kunnen bijvoorbeeld om 5 voor twaalf 's avonds uw maximale limiet pinnen en zij kunnen dat na een minuut of tien, om vijf over twaalf herhalen. Banken kunnen dit opmerken en u waarschuwen. Niet alle banken vergoeden u deze frauduleuze handelingen (ING en ABNAMRO doen dat wel, RABO niet).

Banken verwachten van u dat u zelf regelmatig uw saldo bekijkt en de bank waarschuwt als er afschrijvingen zijn die niet kloppen.

Sinds kort kunnen kleine bedragen worden betaald zonder gebruik te maken van de pincode. Als een boef u uw pas heeft ontfutseld kan hij/zij bijvoorbeeld iets kopen voor een bedrag in de orde van € 25. Met de kassabon kan het gekochte even later worden teruggebracht en dan kan men daarvoor cash € 25 van de winkelier krijgen. Er kunnen natuurlijk ook met uw pasje meerdere malen boodschappen worden gedaan voor kleine bedragen. Let goed op uw pas en bewaar de pas in een houder die de pas afschermt.

Sketch vier b:

Uit gaat bij de pinautomaat cash geld opnemen. Daarbij wordt u door iemand achter u aangesproken. Ga daar niet op in, wat er ook wordt gezegd. Vraag degene achter u om voldoende afstand te houden. Dek bij het pinnen altijd met de hand de in te tikken pincode af. Berg uw pasje en geld direct goed op, doe de tas goed dicht.

Enkele algemene adviezen:

Doe nooit zomaar open, kijk eerst wie er voor de deur staat.

Gebruik altijd een kierstandhouder. Als u het niet vertrouwt moet u altijd direct 112 bellen.

Zorg voor goede deursloten, het liefst een driepunt-sluiting. Boeven (bekend als deur-duwers) duwen tegen de deur om te kijken of deze open (niet in het slot) is, daarbij duwen zij met de voet tegen de onderkant van de deur en met de hand tegen de bovenkant. Als onder- en bovenkant naar binnen wijken is er maar één slot en dan wordt, als er geen strip op de deur zit met een strook hard plastic van onder naar boven geschoven waarbij de slotschoot naar binnen schuift. Dit heet flipperen.

In de handel zijn digitale deurspionnen te koop. Er zijn zelfs types waarmee een foto kan worden gemaakt van degene die voor de deur staat. (www.inbraakpreventieaalsmeer.nl).

Geef niemand uw pinpas of pincode. Als u uw pas kwijt bent of als u bent opgelicht moet u direct uw pas blokkeren.

Ontleend aan de brochure Senioren & Veiligheid:

Landelijk alarmnummer		1 1 2
Politie Amsterdam		0900 – 8844
Doventelefoon		0800 – 8112
Wijkpost voor ouderen	www.amsterdam.nl	14020
Juridisch loket		0900 – 8020
Slachtofferhulp Nederland		0900 – 0101
Ouderen Ombudsman		0900 - 6080100

Om 21.15 uur werd deze reeks voordrachten onder warm en luid applaus afgesloten. Daarna is nog enige tijd nagepraat onder het genot van spijs en drank.

JO 12-04-2017